

Z wykształcenia... cybernetyk!

„W tworzeniu poezji, to tak jak w muzyce – kiedy jej się nie czuje, można stać się muzykantem, ale wirtuozem... raczej nie. Tu istotne jest powołanie” – powiedział kiedyś na kolegium redakcyjnym „Dziennika Kijowskiego” członek redakcji **Stanisław SZEWCZENKO** – nasz ukraiński poeta, znakomity tłumacz i dziennikarz radiowy, scenarzysta filmowy, eseista, publicysta, w swoim czasie – stypendysta Uniwersytetu Jagiellońskiego – odznaczony odznaką Zasłużony dla Kultury Polskiej i tytułem Zasłużony Działacz Sztuk Ukrainy.

Nie sposób wliczyć antologii, w których znalazły się jego wiersze.

Laureat wielu nagród ukraińskich i polskich, m. in. Nagrody Warszawskiej Jesieni Poezji im. Witolda Hulewicza, Ogólnopolskiej Nagrody Literackiej im. Franciszka Karpińskiego przyznanej przez Katolickie Stowarzyszenie

„Wieczność szyfruje swoje tajemnice”

Z okazji 70. rocznicy urodzin, w ramach cyklu odczytów „Polskie sylwetki” 15 czerwca w Kijowskim Literacko-Pamiętkowym Muzeum Maksyma Rylskiego odbyło się spotkanie poety Stanisława Szewczenki ze swoimi przyjaciółmi i sympatykami pod dewizą „DOM DLA DUSZY”, które zaangażowała dyrektor placówki Wiktoria Kotesnyk

„Civitas Christiana” za całością kształtu pracy przekładowej, a zwłaszcza za tłumaczenie utworów literackich Karola Wojtyły. Wydał kilka wyborów twórczości wybitnych poetów polskich – Wisławy Szymborskiej, Czesława Miłosza.

Autor kilkunastu tomików poetyckich w języku ukraińskim oraz dwóch zbiorów w tłumaczeniu po polsku. Ma w swym dorobku dwie obszerne autorskie antologie współczesnej poezji polskiej: „Dlatego, że są” (gromadząca wiersze ponad stu autorów XX wieku) oraz zbiór zatytułowany „Inne prośby”.

Stanisław Szewczenko niejednokrotnie aktywnie uczestniczył w sympozjach, wieczorach poetyckich i sesjach naukowych w Kijowie, gościł na różnorodnych międzynarodowych spotkaniach poetyckich w wielu miastach Polski.

Ciąg dalszy na str. 4-5

Dla chłonnych wiedzy

O metodach skutecznego nauczania i motywowania uczniów

Podczas zajęć praktycznych (Fot: Fundacja WiD) Czytaj na str. 2

КОНКУРС

на участь у пілотному освітньому проєкті

АБЕТКА – ПОЛЬСЬКОГО КЛАСУ

Програма промоції польської мови в українській школі

- У вашій школі учні вивчають польську мову?
- Ви хочете зацікавити учнів вивченням цього предмету у цікавий для них спосіб?
- Ви хочете впровадити інноваційні методи навчання іноземної мови у Вашій школі?
- Ваша школа бажає збагатити матеріально-технічну і наукову базу кабінету польської мови?
- Ваші вчителі бажають взяти участь у міжнародній конференції та обмінятися досвідом з польськими вчителями?
- Учні Вашої школи бажають побувати з навчальною екскурсією у Польщі?

ЦЕЙ КОНКУРС ДЛЯ ВАС!

Проект співфінансується в рамках конкурсу «Публічна Дипломатія 2017» Міністерства Закордонних Справ РП – компонент «Співпраця у галузі публічної дипломатії 2017 р.»

Szczegóły Konkursu czytaj na str. 2

КОНКУРС на участь у пілотному освітньому проекті

АБЕТКА – ПОЛЬСЬКОГО КЛАСУ

Програма промоції польської мови в українській школі

- ✓ У вашій школі учні вивчають польську мову?
- ✓ Ви хочете зацікавити учнів вивченням цього предмету у цікавий для них спосіб?
- ✓ Ви хочете впровадити інноваційні методи навчання іноземної мови у Вашій школі?
- ✓ Ваша школа бажає збагатити матеріально-технічну і наукову базу кабінету польської мови?
- ✓ Ваші вчителі бажають взяти участь у міжнародній конференції та обмінятися досвідом з польськими вчителями?
- ✓ Учні Вашої школи бажають побувати з навчальною екскурсією у Польщі?

МЕТА ПРОЕКТУ:

головною метою проекту є зацікавлення учнів активним вивченням польської мови та її культури а також пізнання сучасної Польщі, шляхом опрацювання та впровадження певної моделі кабінету польської мови, яка складається з:

- зміни інтер'єру кабінету польської мови з метою забезпечення відтворення культури та традицій польського народу, а також сприяння залученню до його моделювання учасників навчально-виховного процесу,
- привабливого способу навчання польської мови як іноземної з використанням інноваційних методів навчання, з використанням мультимедійного навчально-методичного забезпечення,
- залучення до навчально-виховного процесу вивчення польської мови учнів з метою підвищення їх активності та мотивованості до самостійного пізнання польської мови та культури,
- підвищення мотивації учнів до партиципації у впровадженні змін у школі та впровадженні змін у кабінеті польської мови скерованих на підтримку едукативного процесу.

Якщо Ваш навчальний заклад орієнтований на покращення процесу навчання польської мови як іноземної та впровадження інноваційних методів навчання, а також готовий до змін у вивченні польської мови як іноземної – ЦЕЙ КОНКУРС ДЛЯ ВАС!

УМОВИ УЧАСТІ У ПРОЕКТІ:

До участі у конкурсі запрошуються навчальні заклади середньої освіти Вінницької, Житомирської, Київської та Хмельницької областей, у яких предмет «польська мова» вивчається як друга іноземна мова. Дирекція школи подає заявку на участь у конкурсі шкільної команди у складі вчителя та учнів одного класу.

Місце реалізації проекту: Вінницька, Житомирська, Київська та Хмельницька області.

ЯК ПОДАТИ ЗАЯВКУ:

Щоб взяти участь у конкурсі, шкільній команді (вчитель та учні одного класу) слід підготувати художню роботу на тему «Незалежна Польща моїми очима».

Конкурс проводиться з нагоди 100-річчя незалежності Польщі, яке святкуватиметься у 2018 році.

Представники навчального закладу надсилають заявку про наміри взяти участь у проекті та сканкопію художньої роботи на адресу електронної пошти: fundacja@wid.org.pl та висилають конкурсну роботу поштою на адресу: м. Львів 79013, абонентська скринька № 1565, з інформацією «АБЕТКА – ПОЛЬСЬКОГО КЛАСУ» не пізніше ніж до 25.07.2017 р.)

Кожна школа може надіслати лише одну конкурсну роботу.

Конкурсні роботи розглядає журі у складі Правління Фонду Свобода та Демократія.

За результатами конкурсу буде відібрано 20 пілотних шкіл, які візьмуть участь у наступних етапах проекту.

ЗАХОДИ ПРОЕКТУ:

- * Конференція та майстер-класи для директорів та вчителів польської мови 20-ти пілотних шкіл з питань методики вивчення польської мови як іноземної,
- * Майстер-класи з питань активного залучення учнів та батьків до співпраці у процесі навчання,
- * Обмін досвідом з польськими колегами у питанні вивчення польської мови (вересень)
- * Оснащення кабінету польської мови сучасною навчально-методичною і наочною літературою та необхідними технічними засобами, що сприяють ефективному засвоєнню учнями польської мови (вересень).
- * Впровадження стандартів класу польської мови та підвищення якості вивчення польської мови – опрацювання методичного посібника з методики викладання та посібника з інтер'єру класу польської мови який відтворюватиме культуру та традиції польського народу, а також сприятиме залученню до його моделювання учасників навчально-виховного процесу (вересень – листопад).
- * Створення класного інтер'єру як одного із чинників ефективного вивчення польської мови (вересень – листопад).
- * Проведення навчальної гри для учнів польського класу та експозиція у школах тематичної виставки присвяченої видатним польським суспільним діячам (світової слави економістам і винахідникам) з метою зацікавлення учнів польською мовою та культурою (вересень – листопад).
- * Виїзд трьох найактивніших класів з навчальною екскурсією до Польщі з метою обміну досвідом та налагодження контакту з польськими ровесниками.

Детальна інформація на сторінці www.wid.org.pl (закладка Абетка польського класу)

Електронна адреса: fundacja@wid.org.pl

Контактний тел.: +48 22 628 85 05

0 методach skutecznego nauczania i motywowania uczniów

Dla chłonnych wiedzy

W czerwcu bieżącego roku dyrektorzy szkół sobotnio-niedzielnych oraz prezesi organizacji polskich prowadzących działalność oświatową na Ukrainie mieli wspaniałą możliwość w ciągu pięciu dni wzbogacać swoją wiedzę, biorąc udział w warsztatach zorganizowanych w Warszawie przez Fundację „Wolność i Demokracja”, a finansowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej Polski, w ramach projektu „Wspieranie rozwoju edukacji polskiej na Ukrainie”.

Wykłady i zajęcia praktyczne dotyczyły kwestii powiązanych z kompetencjami dyrektorów szkół w zakresie ich organizowania i zarządzania nimi, jak też pełnomocnictw samorządowych w obszarze prowadzenia placówek oświatowych.

Ponadto uczestnikom szkolenia zaoferowano grupowe wizyty w szkołach, gimnazjach liceach i przedszkolach na Bielanach i w Łomiankach. Wrażenia z tych wizyt były jak najlepsze. Zakłady edukacyjne zadziwiły nas swoją demokratycznością w funkcjonowaniu i jednocześnie odpowiedzialnością w codziennej pracy. Naturalnie duże wrażenie sprawiła na nas baza materialna placówek.

Mnie, na przykład, jako nauczyciela, poraził jeden z momentów, kiedy to podczas lekcji odwiedzaliśmy tę, czy inną klasę, nauczyciele i uczniowie po powitaniu z nami zachowywali się bez najmniejszej tremy, kontynuowali zajęcia, jak gdyby nie było nas w klasie.

Z mechanizmami wsparcia szkół, nauczycieli, rodziców i uczniów w warszawskich szkołach i placówkach oświatowych zapoznano nas w Warszawskim Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń. Miłym i pożytecznym zaskoczeniem było spotkanie z pracownikami warszawskiego Wydziału Oświaty i Wychowania dla Dzielnicy Bielany.

Umiejętnie ułożony program szkolenia pozwolił nam istotnie rozszerzyć zasób informacji z bliskiego nam tematu zapoznać się z nowoczesnymi praktykami zarządzania organizacją, współdziałania w zespole, atrakcyjnymi dla uczniów metodami prowadzenia lekcji. A rozmowy z naszymi polskimi kolegami po fachu obfitowały w ciekawe, nieoczekiwane czasem, uwagi, spostrzeżenia i refleksje. Bardzo zajmującą była wycieczka do Sejmu i Senatu.

No a na zakończenie wszyscy uczestnicy otrzymali zadanie w postaci projektu dotyczącego ogółu spraw i konkretnej sytuacji i już jesienią przystąpimy do jego realizacji w naszych organizacjach.

Arseniusz MILEWSKI

Wiara

DZIEŃ ŚWIĘTYCH PIOTRA I PAWŁA w rzymskokatolickim kościele Nieżyna

29 czerwca 2017 gościnnie otworzył swoje podwoje dla wszystkich chrześcijan nieżyński kościół św. Piotra i Pawła w święto swego patrona. Podczas nabożeństwa „nie było gdzie jabłku upaść” – przyszli tu parafianie zgromadzenia kościelnego, członkowie Związku Polaków „Aster” nieobojętni obywatel miasta.

Czcigodnymi gośćmi święta byli duchowni z Łodzi, Czernihowa i Sławutycza. Z przedstawicieli władz lokalnych obecni byli I. Aleksiejenko, p.o. mera miasta, W. Sałogub, sekretarz miejskiej rady, J. Kotliar, główny specjalista Miejskiego Departamentu Kultury i Turystyki. Na święto zawitał również przeor Nieżyńskiej Cerkwi Wstawiennictwa Bogurodzicy oraz seminarzyści, przyszli duchowni rzymskokatolicy.

Pastor Nieżyńskiego Kościoła Św. Piotra i Pawła o. Witalij Prylepa wezwał wszystkich do wspólnej modlitwy, szczerego odwołania się do Boga. Serca przepełniały się radością, kiedy śpiewano kościelne hymny, wygłoszono kazanie, gdy wszyscy wspólnie odmówili słowa głównych modlitw „Ojcze nasz” i „Credo”. Odbyła się wielka, uroczysta procesja ku czci świętych Piotra i Pawła.

Na pamięć gościom z Polski, prezes Kulturalno-Oświatowe Stowarzyszenia Polaków „Aster” Feliksa Bielińska podarowała słownik biograficzny „Polacy w Nieżynie” oraz album „Nieżyn zaprasza”. Ojciec Witalij sprezentował gościom wspaniałe ukraińskie hafty.

Wielkie świętowanie w Nieżynie, z aktywnym udziałem, przypomina nam o podstawowych wartościach chrześcijańskich, przebaczeniu, miłości do innych i wznosi nasze serca do nieba we wspólnej modlitwie o pokój, dobroć i zgodę na Ukrainie i na świecie.

Maria NAKONECZNA

Spotkania z Adamem

(Ciąg dalszy z nr 542)

Bitwa warszawska 1920 zajmuje poczesne miejsce w dziejach ludzkości - uratowała Europę przed rozlewem bolszewickiego barbarzyństwa. Analogicznie do Odsieczy Wiedeńskiej 1683, kiedy to polskie rycerstwo pod wodzą króla Jana III Sobieskiego uniemożliwiło armii Imperium Osmańskiego nawracanie ogniem i mieczem chrześcijańskich Europejczyków na islam, także w sierpniu 1920 roku to Polakom przyszło bohatersko zażegnać kolejne śmiertelne zagrożenie dla chrześcijaństwa. Dzięki rozgromieniu wówczas bolszewików Polska ugruntowała dla siebie chlubne miano przedmurza chrześcijaństwa, jakim już w XV wieku nazywano Rzeczpospolitą Obojga Narodów za zasługi w wojnach z Tatarami i Turkami.

Towarzyszająca bolszewickiej agresji prymitywna propaganda, mająca wsączyć w tych „których dręczy głód” nienawiść do „panów”, nie odniosła zamierzonego skutku. Bogobojny

nie przewidzieli bolszewicy - przegrali ze słabszymi militarnie lecz silniejszymi moralnie bitwę, która nie bez pewnej metafizycznej słuszności bywa nazywana *Cudem nad Wisłą*.

Józef Piłsudski, od 19 marca 1920 posiadający unikatowy stopień wojskowy Pierwszego Marszałka Polski, rozważał w nocy z 5 na 6 sierpnia 1920 roku w Belwederze operacyjne warianty rozegrania bitwy o Warszawę. Wśród osób analizujących sytuację znajdowali się: szef Sztabu Generalnego gen. Tadeusz Rozwadowski i przedstawiciel francuskiej misji wojskowej gen. Maxime Weygand.

Wstępnie przyjęto, aby częścią sił zatrzymać uderzenie rosyjskie przed Warszawą, a na prawym skrzydle odtworzyć odwody operacyjne i uderzyć nimi na południową flankę przeciwnika. Nad ranem

1000 lat między Dnieprem i Wisłą (73)

marszałek Piłsudski wybrał ostatecznie rejon koncentracji wojsk do przeciwuderzenia. W odróżnieniu od koncepcji generałów Rozwadowskiego i Weyganda, którzy preferowali koncentrację bliżej Warszawy i płytki, mniej ryzykowny manewr oskrzydlający z możliwością pogłębienia obrony na kierunku stolicy, Marszałek zdecydował przesunąć grupę uderzeniową na południe, poza linię rzeki Wieprz i wykonać

Towarzyszająca bolszewickiej agresji prymitywna propaganda, mająca wsączyć w tych „których dręczy głód” nienawiść do „panów”, nie odniosła zamierzonego skutku. Reprodukacja bolszewickiego plakatu propagandowego, 1920. „Oto czym kończą się pańskie pomysły”. „Niech żyje sowiecka Polska” (na fladze)

i owszem - udzielił jej, ale pod warunkiem odejścia Marszałka. Mądry i odpowiedzialny premier - Wincenty Witos - dymisji tej na szczęście nie przyjął.

bojach przyniosło duży sukces. Odzyskany został Radzymin i polskie oddziały wróciły na pozycje utracone przed dwoma dniami. 16 sierpnia na

W przebiegu bitwy warszawskiej wyróżniły się wyraźnie trzy kompleksy wydarzeń: bój na przedmościu warszawskim, walki nad Wkrą i manewr znad Wieprza.

13 sierpnia (pierwszego dnia bitwy) nastąpiło z kierunku północno - wschodniego gwałtowne natarcie dwóch rosyjskich związków taktycznych: jednej dywizji z 3 Armii Łazarewicza i jednej z 16 Armii Sołohuba. Kierując się na Warszawę dywizje te przełamały obronę 11 Dywizji pułkownika Bolesława Jaźwińskiego i zdobyły Radzymin. Następnie jedna z nich ruszyła na Pragę, a druga skrzyła w prawo - na Nieporęt i Jabłonną. Rozpoczęła się dramatyczna walka pod Radzyminem, niekiedy mylnie uznawana za całą *bitwę warszawską*. Niepowodzenia skłoniły dowódcę polskiego Frontu Północnego do zdecydowania o wcześniejszym rozpoczęciu działań zaczepnych przez 5 Armię generała Sikorskiego z obszaru Modlina, by tym samym odciążyć 1 Armię osłaniającą Warszawę.

14 sierpnia zacięte walki wywiązały się już wzdłuż wschodnich i południowo - wschodnich umocnień przedmościa warszawskiego na odcinku od Wiązowny po rejon Radzymina. Siły polskie stawiały wszędzie twardy opór i nacierające wojska rosyjskie nie uzyskały poważniejszych sukcesów.

15 sierpnia koncentryczne natarcie odwodowych dywizji polskich (10 Dywizji generała Żeligowskiego i 1 Dywizji Litewsko-Białoruskiej generała Jana Rządowskiego), po całodziennych zażartych

liniach bojowych przedmościa warszawskiego toczyły się nadal intensywne walki, ale sytuacja wojsk polskich ulegała częściowej poprawie. W strefie Modlina działania zbrojne początkowo nie dawały również wyraźnego rozstrzygnięcia. 5 Armia generała Sikorskiego, która na rozkaz dowódcy Frontu Północnego przeszła 14 sierpnia do natarcia w kierunku Nasielska, czyniła postępy. Były to jednak sukcesy o znaczeniu lokalnym. Dopiero w dwa dni później, czyli 16 sierpnia, koncentryczne uderzenie armii Sikorskiego, wyprowadzone z południowo-wschodnich fortów Modlina i znad Wkry, doprowadziło do opanowania Nasielska. Umożliwiło to kontynuowanie pomyślnych działań na Serock i Pułtusk.

Niepomyślnie natomiast sytuacja wyglądała na lewym skrzydle frontu polskiego. 4 Armia Szuwajewa i 3 Korpus Kawalerii Gaja, parły na Płock, Włocławek i Brodnicę, a w rejonie Nieszawy rozpoczęły już forsowanie Wisły. Pod wpływem trwożnych wiadomości, które napływały z rejonu Warszawy oraz Włocławka i Brodnicy, naczelny wódz Wojska Polskiego

zdecydował się rozpocząć manewr zaczepny znad dolnego Wieprza. 16 sierpnia 1920 rozpoczęło się kontruderzenie. Dywizje grupy uderzeniowej, mające ogromną przewagę nad słabą radziecką grupą mozyrską, ruszyły szerokim frontem, by już w drugim dniu natarcia dotrzeć do szosy Warszawa-Brześć. Rokowało to wyjście na tyły wojsk sowieckich pod Warszawą.

Prawe skrzydło natarcia osłaniała 3 Dywizja Piechoty Legionów, maszerująca na Włodawę i Brześć. Pod Warszawą wojska sowieckie zostały związane energicznym zwrotem zaczepnym sił polskich przedmościa, wspartych czołgami i oddziałami atakującymi w kierunku na Mińsk Mazowiecki. Postępy uzyskane już w pierwszym dniu natarcia były znaczne. 3 Dywizja Piechoty Legionów zajęła Włodawę,

1 Dywizja Piechoty Legionów odcinek Wisznice-Wohyń, a 21 Dywizja Piechoty Górskiej oraz dywizje wielkopolskie 14 i 16 osiągnęły rubież rzeki Wilgi, zajęły Garwolin i wysunęły patrole pod Wiązowną.

2 Dywizja Piechoty Legionów, przerzucona z zachodniego brzegu Wisły, przejęła rolę odwodu grupy uderzeniowej.

17 sierpnia siły polskie osiągnęły linię Biała Podlaska - Międzyrzec - Siedlce - Kałuszyn - Mińsk Mazowiecki. W tym samym czasie reszta wojsk polskich przeszła do kontrofensywy na całej długości frontu. 5 Armia znad Wkry uderzyła na XV i III Armie bolszewickie.

Wskutek braku łączności z dowództwem i zmęczenia żołnierzy, większa część wojsk sowieckich przeszła do chaotycznego odwrotu. Część sił sowieckich - 3 korpus kawalerii Gaj-Chana (dwie dywizje) oraz część 4 i 15 armii (6 dywizji) - nie mogąc się przebić na wschód, 24 sierpnia 1920 roku przekroczyła granicę niemiecką i została internowana na terytorium Prus Wschodnich.

cdn

Adam JERSCHYNA
ajer@ukr.net

Józef Piłsudski i Edward Rydz-Śmigły - dowódcy polskiej grupy uderzeniowej Frontu Środkowego, sierpień 1920

polaki lud potraktował marsz czerwonoarmistów z jego „wyzwolicielskimi” hasłami niczym agresję hord Czynigis Chana i masowo zgłaszał się w szeregi Wojska Polskiego, aby obronić dopiero co odzyskaną i jakże upragnioną niepodległość. Wśród ochotników byli przedstawiciele wszystkich warstw społecznych o pełnej gamie wiekowej; duży odsetek stanowili kilkunastoletni chłopcy, którzy „poprawiając” swoje metryki zostawali żołnierzami gotowymi też oddać życie w ofierze dla Boga, Honoru i Ojczyzny. Takiej gremialności, motywacji i poświęcenia obywateli „pańskiej Polski”

głęboki manewr nie tylko na skrzydła rosyjskiego Frontu Zachodniego, ale także na jego tyły. 6 sierpnia po południu został wydany rozkaz nr 8358/III, który uruchamiał realizację planu operacji.

12 sierpnia Józef Piłsudski opuścił Warszawę i udał się do Kwatery Głównej w Puławach. Przed wyjazdem złożył na ręce premiera Wincentego Witosy dymisję z funkcji Naczelnika Państwa i Naczelnego Wodza. Była to reakcja na sugestie oponentów politycznych Piłsudskiego, że skoro rozmowy pokojowe z bolszewikami nic nie dały, to Polska musi pozyskać pomoc krajów Ententy, jakie -

Parlamentariusze sowieccy przekraczają linię frontu. Pierwsza połowa sierpnia 1920.

Z wykształcenia... cybernetyk!

Ciąg dalszy ze str. 1

W tym, jubileuszowym dla niego roku, dwa miesiące przebywał na stażowaniu naukowym w Krakowie gdzie miał możliwość kontynuować pracę translatorską nad utworami polskich poetów, którą w podziękowaniu chwalebnie ocenił dyrektor Instytutu Książki Dariusz Jaworski.

Z okazji 70. rocznicy urodzin, w ramach cyklu odczytów „Polskie sylwetki” 15 czerwca w Kijowskim Literacko-Pamiętkowym Muzeum Maksyma Rylskiego odbyło się spotkanie Stanisława Szewczenki ze swoimi przyjaciółmi i sympatykami pod dezygnacją „DOM DLA DUSZY”.

Tym razem jego twórczy wieczór poświęcony był prezentacji jego trzech nowych książek, a mianowicie: „Незрима

грань” – poezje w języku ukraińskim, „Nic oprócz słowa” – poezje w języku polskim w przekładzie Waldemara Smaszcz, a także dwujęzyczne (w przekładzie na język ukraiński) poetyczne opowiadanie Antoniego Malczewskiego „Maria”.

Dyrektor Muzeum M. Rylskiego Wiktoria Kołesnyk wręczyła poecie Medal Maksyma Rylskiego ustanowiony do nagrody im. M. Rylskiego, którą przyznano mu wiele lat temu, za przekłady poezji polskiej.

Poeta z natchnieniem recytował swoje wiersze (w większości z pamięci). Piszący te słowa czytał je w tłumaczeniu na język polski, a na ekranie przewijały się uwiecznione na slajdach momenty ilustrujące wieloletni szlak twórcy poety.

W pokoju gościnnym Muzeum Maksyma Rylskiego podczas spotkania z poetą

Autora pytano o jego pasje i powody szczególnego zamiłowania do poezji. W wystąpieniach zebranych padło mnóstwo ciepłych słów uznania pod jego adresem.

Od Narodowego Związku Pisarzy Ukrainy wystąpił z-ca prezesa organizacji - Wiktor Melnyk i sekretarz Związku Waleryj Herasymczuk.

Na spotkanie przybyli licznie krajanie Stanisława Szewczenki, w tym dwaj zastępcy przewodniczącego stowarzyszenia „Czernihów ziomkostwo” w Kijowie Mykoła Woszczewskij i Mykoła Borszcz dumni ze swego pobratyma.

Redaktor książki „Незрима грань” – Tetiana Szczegelska podkreślała harmonijność w twórczym współdziałaniu z poetą.

Irena Gilowa - prezes Kijowskiego Polskiego Stowarzyszenia Kulturalno-Oświatowego im. A. Mickiewicza poinformowała zebranych o wieloletnim aktywnym i regularnym udziale S. Szewczenki w poczynaniach podejmowanych przez Stowarzyszenie i zaprosiła poetę na spotkanie do stołecznej biblioteki im. A. Mickiewicza, które odbyło z podobnym scenariuszem

21 czerwca br. z udziałem wicekonsula Wydziału Konsularnego przy Ambasadzie RP w Kijowie Bartłomieja Flórczaka, i dyrektor Muzeum M. Rylskiego Wiktorii Kołesnyk.

Oprawę muzyczną na jubileuszowych spotkaniach w muzeum i bibliotece zapewniło Trio Ukraińskiej Pieśni Ludowej „Жаворонок” pod kierownictwem Walentyny Komanczuk. Zaś w bibliotece tłumaczenia poezji polskiej deklamował Wasyl Biłocerkiwski.

Z twórczością Stanisława Szewczenki nasi stali czytelnicy są niezgorzej zapoznani, gdyż w ciągu ćwierćwiecza niejednokrotnie publikowaliśmy jego utwory, aczkolwiek obok przypominamy kilka jego wierszy (fragmenty), w tym przetłumaczonych przez bliskiego przyjaciela Stanisława – polskiego historyka literatury, eseisty, krytyka i tłumacza Waldemara Smaszcz.

Stanisław PANTELUK
(Zdjęcia: A. Płaksina)

Prezes Związku Polaków na Ukrainie Antoni Stefanowicz wręczył Jubilatowi List Gratulacyjny

Od lewej: Irena Gilowa - prezes KPSKO im. A. Mickiewicza - organizator spotkania ze St. Szewczenką i honorowy gość - wicekonsul Bartłomiej Flórczak z aktywistami Stowarzyszenia

Spotkanie z poetą odbyło się w Bibliotece im. Adama Mickiewicza w Kijowie

Dorobek twórczy Stanisława Szewczenki

СПІВЧУТТЯ

Не вільні ще, не вільні ми, не вільні,
Допоки вільні руки загребуці.
Де помисли гріховні – душі тлінні.
Неспокій ходить, наче звір у пуці.
Де слово – все, і де діло – все,
Хто порятує?

Вічність шифрує свої таємниці –
Вони у небесному сейфі.
Мовчать чи тепер не існують
провидиці?
Все тоне в земнім фарисействі.

W gwiazdozbiorze Pasieki
Z siatką na głowie – niby zjawa z bajki,
maleńki chłopiec, jak groszek zielony,
pierwszy raz z ula wyciągałem ramki;
dziadek z kadzidłem czuwał
pochylony...

I płynął zapach, leciutki jak płatek,
słodki, kuszący, uderzał do głowy,
w trawę opadał jak mgła, sycił kwiaty...
miodowy wietrzyk, wietrzyk miodowy.

Takiej błogości więcej nie zaznałem,
ten raj na ziemi pamiętam szczęśliwy
[...]

USTA

Na nich modlitwy słowa święte,
gdy człowiek z wiarą głowę schyla.
Lecz jeśli chwałą tylko siebie,
potrafią syczeć niby żmija.

Dziki od żądz, suche kiedy
mówią o zemście, nieomylnie.
Usta – milczącej duszy brzegi,
nieskończoności fale zwinne.

Choć zabrzmiał żal w naszym głosie,
Poszliśmy, każde w swą stronę.
Jak czarna dziura w kosmosie
Okno twe osierocone.

Wierzbie splątały się włosy:
„Czy można żyć bez miłości?”
Gwiazdy usiadły jak osy
Na siatce nieba w ciemności.

Jeszcze przed piątą zbudź mnie, matko,
Nim stado wzniesi kurz na drogach,
Gdy malwy rosą myją płatki
I spływa z nich najczystsza woda.

O piątej bocian wzniósł się w górę,
Skrzydłami rozbił nieba błękit;
Niby koszulka dziecka, z której
Wyrosłem nawet nie wiem kiedy.

Така пішла у цій епоці смуга,
Що не в пошані мудра простота.
І там, де треба просто перти плуга, –
У нас уже бенкетна суета.

(Тлум. Ст. Пантелук)

Taka nastala dzisiaj passa nowa,
W niej brak szacunku do mądrej prostoty.
I tam, gdzie trzeba za plugiem harować, –
U nas toasty, marność i głupoty.

III Festiwal Kultury Polskiej w Jużnoukraińsku

Impreza

Jak co roku, Polskie Towarzystwo „Polonia” w Jużnoukraińsku, we współpracy z parafią rzymskokatolicką pw. św. Antoniego z Padwy w Jużnoukraińsku organizowało 10 czerwca 2017 roku już trzeci z kolei Festiwal Kultury Polskiej.

Celem Festiwalu jest poszerzenie, promocja Polskich Tradycji oraz spotkanie wspólnot polonijnych z Południa Ukrainy i podzielenie się dorobkiem artystycznym i naukowym członków organizacji. W festiwalu wzięło udział dziewięć wspólnot z południa Ukrainy:

- Polskie Towarzystwo „Polonia” z Jużnoukraińska;
- Stowarzyszenie Polaków w Mikołajowie;
- Obwodowe Towarzystwo Polskie „Polonia” w Chersoniu;
- Związek Polaków na Ukrainie Oddział im. A. Mickiewicza w Odessie;
- Narodowo-Kulturalne Stowarzyszenie Polaków „Polska Nuta” w Odessie;
- Towarzystwo Kultury Polskiej im. Jana Pawła II w Pierwomajsku;
- Organizacja społeczna „Dom Polski” w Nowej Kachowce;
- Społeczna organizacja “Kriwoozierskie Towarzystwo Polskiej Kultury im. Marty Wieckoj;
- Społeczna organizacja Wozniesienie Polskie Towarzystwo “Polski Dom”.

W gościnnych występach artystycznych Polacy Południa Ukrainy pokazali, talenty i wysoką klasę przygotowania.

Kultura

Konkurs „Czarodziejskie Smyczki – 2017”

W tym roku znacznie zwiększyła się liczba uczestników Międzynarodowego Internetowego Konkursu Dziecięcej Muzyki Strunowej „Czarodziejskie smyczki”. Istotnie podniósł się poziom uczestników konkursu grających na znakomitych, ale nie prostych instrumentach.

Jury Konkursu w składzie: Zasłużonego Artysty Ukrainy Aleksandra Gonobolina (Chersoń), wykładowców Instytutu Muzyki im. R. Gliziera, Andrzeja Fesinka (Kijów), docenta HMAU im. P.I. Czajkowskiego, Wiktorii Kylinkowej (Kijów), wykładowcy- metodysty Lwowskiej Państwowej Szkoły Sztuki Nr 10 Małgorzaty Kruk i otrzymało ogromne podziękowanie za włożoną pracę przy ocenie poziomu występujących skrzypków.

Sponsorem Konkursu i fundatorem prezentów dla zwycięzców był Sklep Instrumentów Smyczkowych „KWINTA”. Specjalny prezent Kompozytora Aleksandra Gonobolina za najlepsze wykonanie jego kompozycji dostał się Kameralnemu Zespołowi w składzie Derkach Liliana, Zyb Daria (Połtawa Miejska Szkoła Sztuki.)

Pragnę podzielić się radością wiadomością, że dru-

Niemal każda Wspólnota prezentowała numer artystyczny dla uświetnienia Festiwalu. Wystąpiły na nim gościnne chóry ludowe: „Polska Nuta” z Odessy a także ludowy chór mieszany „Lubystki” z naszego miasta - Jużnoukraińska. Prezentowane były polskie tańce narodowe w wykonaniu dzieci i młodzieży z Towarzystwa „Polonia” do Pieśni „Dumka na dwa serca”.

Nie zabrakło także stawy dla pokrzepienia ciała, w postaci prezentacji Kuchni Polskiej, częstowaliśmy własnoręcznie przygotowanym przez nas „Polskim Stołem” z bigosem, pierogami, polską kielbasą i nalewkami.

Tak jak w zeszłym roku kontynuowane było czytanie narodowe po polsku i ukraińsku powieści historycznej pt.: „Quo Vadis”, Henryka Sienkiewicza, w czytaniu wzięli udział Konsul Generalny RP w Odessie z Małżonką oraz przedstawiciele władzy miasta.

Patronat Honorowy nad festiwalem objął Konsul Generalny RP w Odessie Pan Dariusz Szewczyk z małżonką i Jużnoukraiński Miejski Wydział Kultury. Nasz Festiwal zaszczylił też goście honorowi: przedstawiciel Biskupa Odesko-Symferopolskiego ksiądz kanonik Krzysztof Kontet, I z-ca Prezydenta Miasta Jużnoukraińsk Anna Mustacia, prezesi i przedstawiciele wymienionych powyżej wspólnot polskich, goście z Polski. Festiwal zakończył się uroczystą Mszą Świętą na Cześć Św. Antoniego patrona Parafii i Miasta, której przewodniczył Biskup Odesko-Symferopolski J E Bronisław Bernacki. Ks. Biskup serdecznie pozdrowił Polskie Towarzystwa jakie zostały na Uroczystej Liturgii i zapewnił o pamięci modlitewnej w intencji Polaków dzięki którym na Południu Ukrainy rozwija się polska kultura i Kościół Katolicki.

Inna KOSENKO

gie miejsce zajęła Kononiec Anastazja z Makarowskiej Szkoły Sztuki z Makarowa.

W nominacji „Zespoły Małych Form” wysokie 2 miejsce zajęło trio smyczkowe „Diwoswit” z Makarowskiej Dziecięcej Szkoły Sztuki, którą prowadzą znakomici muzycy, artyści Olga i Michał Kuzmienko.

Polsko- Ukraińskie Stowarzyszenie Kulturalno- Oświatowe Krynica na Ukrainie tą drogą składa serdeczne gratulacje dla wyróżnionych dzieci i ich nauczycieli za osiągnięcie tak wspaniałych rezultatów podczas Konkursu i ogromne

podziękowanie za dotychczasowe granie na spotkaniach i Koncertach muzycznych z różnych okazji rocznicowych w tym w Państwowym Muzeum Medycyny i w Fundacji Kultury Ukrainy przy ul. Lipskiej w Kijowie z okazji Święta Konstytucji 3 Maja.

W październiku i listopadzie 2017 roku w Kijowie odbędzie się Koncert zwycięzców konkursu „CZARODZIEJSKIE SMYCZKI”, na który zostaną zaproszeni zostaną wszyscy uczestnicy, którzy zajęli 1:2:3 miejsce.

Stefan WIELOCH

Znasz-li ten kraj

(Ciąg dalszy z nr 538)

Jeszcze w momencie wybuchu I wojny światowej Huculi nie byli grupą etniczną o wyraźnie określonej świadomości narodowej. Pamiętać jednak należy, iż zarówno język (dialekt ukraiński) oraz przynależność do Kościoła grekokatolickiego (unickiego) w naturalny sposób łączyły ich z resztą Ukraińców, zamieszkujących Galicję Wschodnią.

Pomimo to w okresie galicyjskim, czyli panowania austriackiego w latach 1772-1914/1918, Huculi nie brali praktycznie żadnego udziału w rozwijającym się wówczas narodowym ruchu ukraińskim, który pierwotnie dążył jedynie do uzyskania, wzorem Polaków, szerokiej autonomii na terenie Galicji Wschodniej w ramach przebudowanej monarchii austro-węgierskiej. Huculi żyli wówczas własnym życiem i własnymi sprawami.

Penetracja ukraińskiego ruchu narodowego na Huculszczyźnie rozpoczęła się dopiero pod koniec XIX w. i do 1914 roku wyniki działalności ukraińskiej były bardziej niż skromne. Dopiero walki żołnierzy ukraińskiej formacji zbrojnej przy armii austriackiej - Strzelców Siczowych na Huculszczyźnie w latach 1914-15 i prowadzona przez nich agitacja, a przede wszystkim istnienie od listopada 1918 do czerwca 1919 roku na terenie Ziemi Lwowskiej Zachodnioukraińskiej Republiki Ludowej przybliżyły część Huculów do Ukraińców i spraw ukraińskich.

Np. w Worochcie siewcami ukrainizmu wśród tamtejszych Huculów byli przybyli tu Ukraińcy z innych terenów Ziemi Lwowskiej: proboszcz parafii grekokatolickiej - Kunicki, jego szwagier Mosor i nauczyciel Leonid Kisieluk. Podczas II wojny światowej pojawiło się drugie centrum ukraińskie w Worochcie - tutejsze nadleśnictwo, kierowane przez Ukraińca Włodzimierza Janickiego, obsadzone w dużym stopniu przez Ukraińców.

A w okresie międzywojennym powstało w Żabiem Towarzystwo Rozwoju Huculszczyzny, któremu patronował m.in.: gen. Tadeusz Kasprzycki. Towarzystwo dbało o rozwój regionu, o lepsze jutro dla Huculów, o ich kulturę. Szczególną troską Towarzystwo otoczyło folklor huculski, który był pod ochroną i wspierano go finansowo, dzięki czemu działały różne ludowe zespoły wokalne-taneczne i teatralne. Z inicjatywy Towarzystwa w Ilcach 18 września 1938 roku zostało otwarte w nowoczesnym gmachu, specjalnie do tego

„Już od IX wieku pasterze z Wołoszczyzny (także mołdawscy i węgierscy z Karpat południowych) wraz z rodzinami i stadami owiec i kóz posuwali się górami i wzdłuż nich w poszukiwaniu pastwisk, dochodząc niemal do Tatr. Prawosławna wspólnota religijna obu grup doprowadziła do zlania się ich i wytworzenia jednego narzecza opartego na języku ruskim z domieszką wołoską i polską. Ślady pochodzenia wołoskiego znaleźć można w nazwach miejscowości i gór, nazwach pospolitych, architekturze, strojach ludowych. W XII w. monumentalny tańcuch Czarnohory i jej podnóży należał do Rusi Halicko-Wołyńskiej, zaś od czasów Kazimierza Wielkiego (XIV w.) Huculszczyzna znajdowała się w obrębie Rzeczypospolitej”.

Tak pokrótce o historii Huculszczyzny można przeczytać w źródłach encyklopedycznych. O powiązaniach tego regionu z Polską pisze szerzej polski i australijski dziennikarz, pisarz, podróżnik i historyk Marian Katuski, fragmenty pracy którego publikujemy poniżej.

Polacy na Huculszczyźnie (2)

celu zbudowanym, Muzeum Huculskie, w którym zgromadzono 5000 eksponatów; jego dyrektorem był artysta malarz i miłośnik Huculszczyzny Norbert Okołowicz. To głównie on organizował i propagował w całej Polsce od 1932 roku huculską wytwórczość ludową.

W okresie międzywojennym odbudowano zniszczoną podczas wojny (1914-19) kolej do Woronienki i w 1927 roku zbudowano nowy most kolejowy na Prucie w Jaremczu oraz dworzec kolejowy w tej miejscowości, w 1932 roku zbudowano kolejkę leśną S-750 Tatarów-Mikuliczyn. Rozbudowały się jako miejscowości letniskowe i ośrodki sportów zimowych Worochta, Jaremcze i Żabie, które uzyskały status uzdrowisk. W latach 30. przystąpiono do reaktywowa-

nia nieczynnego od 1848 roku uzdrowiska w Burkucie nad Czarnym Czeremoszem. W 1933 roku po wschodniej stronie najwyższego szczytu Czarnohory - Howerli (2061 m) władze polskie utworzyły Czarnohorski Park Narodowy, o powierzchni 1534 ha. Przy parku narodowym założono stację biologiczną, prowadzącą badania naukowe na terenie parku i Czarnohory.

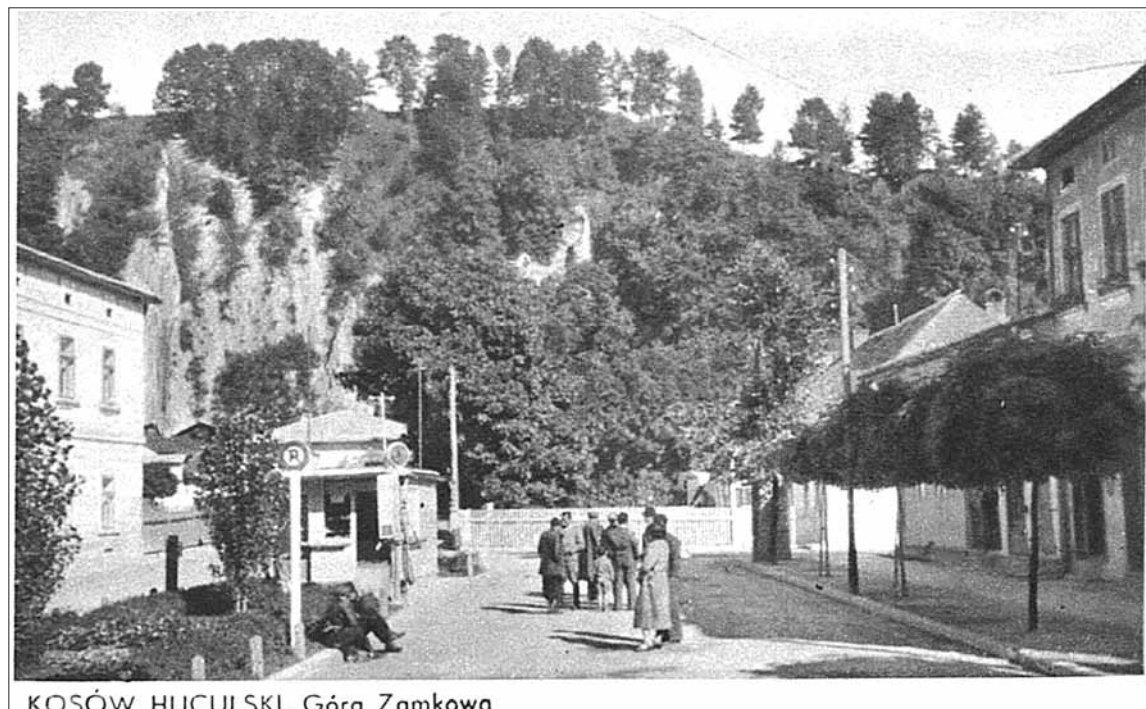
Na szczycie Pop Iwan (2022 m.n.p.m.) w 1938 roku rząd polski zbudował duże (43 różne pomieszczenia) obserwatorium astronomiczne i meteorologiczne - Obserwatorium Państwowego Instytutu Meteorologicznego im. marsz. Józefa Piłsudskiego, wyposażone w najnowocześniejszą jak na owe czasy aparaturę. Prowadząc badania geologiczne na Huculszczyźnie - w Górach

Czywczyńskich - polscy geolodzy przed 1939 rokiem odkryli pokłady manganu.

Polacy zatroszczyli się o dalszą egzystencję i rozwój dla konia występującego na Huculszczyźnie, a zwanego „huculem”. W celach naukowych i krzyżowania z końmi chłopskimi w Siarach koło Gorlic powstała stadnina „huculów”, skąd zostały w 1962 roku przeniesione do stadniny w hrabstwie Sussex w Anglii. W Worochcie zbudowano duże i nowoczesne sanatorium Kasy Chorych, którego dyrektorem w latach 1931-32 był znany lekarz lwowski Michał Aman. Dzięki lekarzom warszawskim na Huculszczyźnie rozwinął się na dużą skalę zbiór górskich ziół leczniczych. Elektryczność i np. pierwsze kina na Huculszczyźnie

są również związane z polską tu aktywnością.

I jeszcze jeden przykład, odnoszący się do bezpośredniego kontaktu polskiej rodziny z Huculami i prohuculskiej działalności tej rodziny. Otóż w huculskiej wsi Riczka mieszkał artysta malarz, pułkownik Wojska Polskiego, szef żandarmerii WP Norbert Okołowicz wraz z żoną Zofią. Ich stosunek do Huculów był bardzo przyjacielski. Z Okołowiczami był spokrewniony Łukasz Starzak, mieszkający dziś w Polsce. We wrześniu 1999 roku postanowił odwiedzić rodzinne strony - wieś Riczkę. Tę sentymentalną podróż opisał we wspomnianej witrynie. Swoją relację zatytułował „Podróż do źródeł rodzinnego mitu”. Czytamy tam m.in., że starzy Huculi „Ciocię Zosię pamiętają jako twórczynię warsztatu tkackiego, w którym pracowały Huculki ze wsi. Warsztat był jak na owe czasy bardzo porządnie zorganizowany. Ludzie wspominają też, że ciocia chętnie chodziła po wsi i leczyła chorych.

KOSÓW HUCULSKI. Góra Zamkowa

Poza tym była też organizatorką kolonii i wczasów, dzięki którym mieszkańcy Riczki mogli zarobić wynajmując chaty oraz sprzedając żywność i przedmioty sztuki ludowej”.

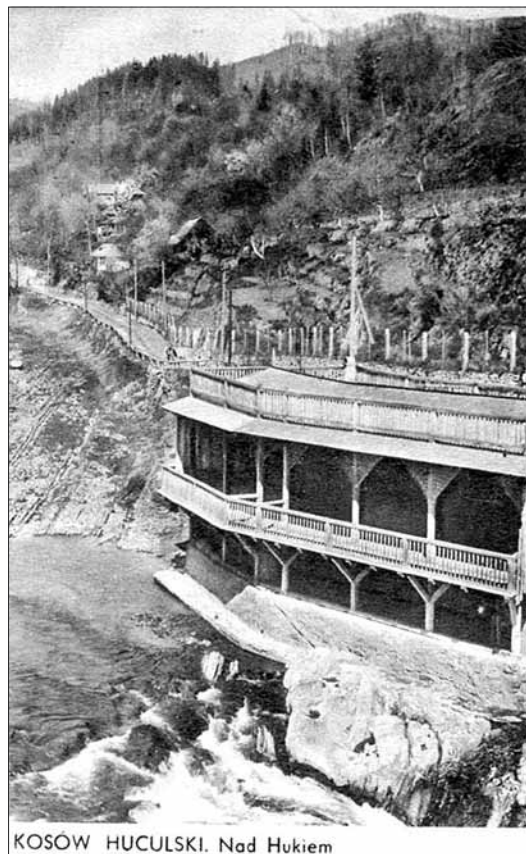
Zdjęcia Huculów - zapewne - z oficerami polskimi wiesz w pokoju jednego z domów huculskich w Brusturach, gdzie Stanisław Auguścik filmował w 1992 roku „Huculską kolędę”, wchodzącą w skład jego serialu dokumentalnego „Podróże na Kresy”.

W Żabiem (dzisiejszej Werchowynie) jest bardzo ciekawe prywatne muzeum huculskie Romana Kumłyka, który prowadzi również znaną z wielu występów w Polsce kapelę „Czeremosz”. Roman Kumłyk zna świetnie język polski i można go śmiało nazwać najgorętszym rzecznikiem przyjaźni polsko-huculskiej i polsko-ukraińskiej.

Polacy na Huculszczyźnie zaczęli osiedlać się zaraz po włączeniu Rusi Czerwonej do Polski przez króla Kazimierza Wielkiego w połowie XIV w. Jednak nie było to nigdy osiedlanie się na dużą skalę. Zawsze były to raczej pojedyncze rodziny, przybywające tu jako szlachta na nadaną im ziemię, jako kupcy, rzemieślnicy czy urzędnicy. Polakami byli tu więc głównie szlachcice/właściciele ziemscy, administratorzy i urzędnicy, kupcy i rzemieślnicy, a później także ludzie wolnych zawodów, właściciele licznych pensjonatów, nauczyciele, leśnicy, policjanci, drobni przemysłowcy, inżynierowie, technicy, budowniczowie itd. Byli również

i gospodarze, ale było ich niewiele. Z dokumentów historycznych odnośnie Polaków i spraw polskich na Huculszczyźnie wiemy m.in., że: w Kosowie na Górze Miejskiej był obwarowany trzema rzędami wałów i fosami obóz zbrojny z czasów Polski rycerskiej; w 1469 roku Kuty należały do Jana Odrowąża; w XVI w. szlachcic polski Kosakowski zbudował zamek w Kosowie; w 1565 roku pierwszym starostą kosowskim był Polak Panczyński, a w 1565 roku J. Jazłowiecki, który eksploatował tutejszą kopalnię soli; w 1615 roku Kosów był własnością Polaka Marcina Kazanowskiego.

W XVI w. zamek w Delatynie należał do Polaka

B. Belzeckiego, a w 1570 roku ziemie w Delatynie, Mikulczynie i Osłowach należały do rodziny Belzeckich; w 1715 roku magnat polski, wojewoda kijowski Józef Potocki nadał Kutom prawa miejskie; w 1771 roku Kuty należały do kasztelanowej krakowskiej Ludwicy z Mniszchów Potockiej; do 1772 roku wsie Uścierki i Tudiów koło Kut i wieś Łuczka koło Jabłonowa należały do dóbr stołowych polskich królów, natomiast majątek ziemski w Jabłonowie należał do 1939 roku do dóbr rzymskokatolickich arcybiskupów lwowskich; w okresie przedrozbiorowym (do 1772 r.)

Kuty były siedzibą starostwa niegrodowego ziemi halickiej województwa ruskiego. W Delatynie powstała jedna z pierwszych polskich kas kredytowych w Galicji Wschodniej „Nadzieja”, która w 1878 roku miała 378 członków. W okresie międzywojennym właścicielami majątków ziemskich w Żabiem byli hr. M. Baworowski i polska Fundacja Skarbka, w Pistynie L. Tarnawski, Jasieniowie Górnym M. i J. Hr. Baworowski, w Krzyworówni hr. Z. Rusocki

i S. Przybyłowska, w Mikulczynie Skarb Państwa.

Lasy na Huculszczyźnie należały do państwa polskiego, a także do Fundacji hr. Skarbka (np. w Żabiem miał 50 559 mórg lasu) oraz hr. Baworowskiego.

W przedrozbiorowej Polsce w górach Huculszczyzny chronili się często różni Polacy, będący w konflikcie z prawem, łącząc się z opryszkami huculskimi. W 1742 roku z opryszkami huculskimi sławnego Dobosza (odpowiednik tatrzańkiego Janosika) walczyło wojsko polskie pod wodzą samego hetmana koronnego Józefa Potockiego, a w 1759 roku oddział wojsk polskich pod dowództwem Tadeusza Dzieduszyckiego rozbił oddział opryszka Iwana Bojczuka.

Na Huculszczyźnie mieszkali również Ormianie od czasów króla Kazimierza Wielkiego. Osiedlili się m.in. w Kutach, które do II wojny światowej pełniły rolę małej stolicy Ormian polskich. Na początku XVIII w. magnat polski, wojewoda kijowski Józef Potocki ufundował Ormianom ładny kościół murywany. Tutaj w miejscowej parafii ormiańskiej każdego roku 13 czerwca, w dniu św. Antoniego, odbywał się odpust połączony ze zjazdem Ormian polskich. W XVII w.

Ormianie osiedlili się również w Kosowie; nie mieli tu jednak swojej parafii. Z biegiem czasu wszyscy polscy Ormianie spolonizowali się.

Ostatnim proboszczem ormiańskim w Kutach i dziekanem dekanatu Kuty był patriota polski i senator RP w latach 1928-30 ks. kan. Samuel Manugiewicz, urodzony w Kutach w 1871 roku. Należał do założycieli kilku polskich spółdzielni i prezesował Towarzystwu Gospodarczemu i Związkiowi Rolników w Kutach oraz wchodził w skład wydziału powiatowego i rady miejskiej w Kutach.

Od wieków na Huculszczyźnie mieszkali także i Żydzi (ok. 10 tys. w 1939 r.). W 2. poł. XIX w. i na pocz. XX w. większość z nich w dużym stopniu spolonizowała się językowo i kulturowo. Huculszczyzna miała duży udział w życiu Żydów galicyjskich, o czym można dowiedzieć się z książki Kamila Barańskiego „Przemienili zagończycy, chliborobi, chasydzy...” (Londyn 1988).

Marian KAEUSKI
Ciąg dalszy nastąpi

Відповідь Білої Церкви на виклики XXI століття

Минув вже рік, як міська рада затвердила Стратегію розвитку Білої Церкви до 2025 року. У Стратегії було сформульовано чотири ключові пріоритети: розвиток громадянського суспільства, підприємництво, розумна влада та якість життя. Завдяки цьому документу у місті відбулося багато утворень на краще.

Нещодавно відбувся Перший форум стратегічного розвитку «Біла Церква 2025». Близько 200 громадських діячів, підприємців, експертів, активних мешканців, депутатів та представників місцевої влади зібрались поговорити про важливі питання сьогодення міста. Захід був організований Агенцією стратегічного розвитку міста разом із фондом Василя Хмельницького К. Fund. Програма форуму була дуже насиченою – обговорювалися перші результати Стратегії, плани на поточний рік, доповіді експертів, дискусії, тощо.

На мій погляд, найцікавіша була доповідь голови експортного комітету Української асоціації меблевиків Володимира Патіса, який розповідав про необхідність постійного розвитку підприємств, але його висновки і тези так само відносилися і до розвитку інших організацій включно з громадськими.

Наприклад *networking* стосується не тільки бізнесу, а і соціальних зв'язків, тому що суть нетворкінгу це вибудовування довірчих, довгострокових відносин з людьми і взаємодопомога. А праця в громадських організаціях будеться саме на таких стосунках.

В рамках Стратегії розвитку Білої Церкви 30 травня у місто завітала делегація з Польщі – Прzewodniczący Rady Miasta Częstochowy - Zdzisław Wolski і wiceprzewodniczący Rady Miasta Częstochowy - Artur Gawroński.

У мерії Білої Церкви відбулась зустріч делегації з головою міста Геннадієм Диким, командою змін міста і місцевими польськими товариствами. На зустріч прибув завідувач консульським відділом Посольства РП в Україні Томаш Дедерко.

Під час зустрічі обговорювалися відносини України і Польщі, міграційні процеси в наших країнах та інші важливі питання. Пан Томаш Дедерко розповів про діяльність польських національних товариств на Україні, як будеться з ними співпраця в інших містах. Голова Товариства польської культури ім. З. Красинського Олена Хоменко повідомила

Od lewej: Tomasz Dederko, Artur Gawroński i Zdzisław Wolski na spotkaniu z merem Białej Cerkwi

про вклад магнатів Браницьких у розбудову Білої Церкви і запропонувала започаткувати серію постійних передач на місцевому телебаченні про багату історію нашого міста.

Після зустрічі відбувся Круглий стіл за участю представників відділів і управління міськвиконкому на тему «Місцеве самоврядування в Польщі та Україні: спільне та відмінне».

На другий день перебування у місті для гостей з Польщі польські товариства Білої Церкви підготували і показали концерт, який відбувся у костелі св. І. Хрестителя. Під його куполом звучали вірші Тувіма і Марії Конопницької

у виконанні учнів польської суботньої школи Товариства польської культури ім. З. Красинського: «A miłosierdzie Twoje jak ogromne słońce» у виконанні ансамблю «Biała Cerkiew», «Barka» у виконанні ансамблю Громади поляків Білоцерківщини.

У фіналі концерту обидва товариства разом заспівали «Wszyscy Polacy to jedna rodzina».

Після концерту члени делегації обмінювалися враженнями і подарували Олені Хоменко та Петру Полянському альбоми про місто Ченстохова.

Олена ХОМЕНКО

Występ zespołu „Biała Cerkiew”

OGŁOSZENIE

Pan z Warszawy (wolny zawód, ustabilizowana sytuacja) chętnie pozna panią polskiego pochodzenia w celu wspólnego życia.

Mile widziane: wiek poniżej 50 lat, wyższe wykształcenie, ogólna otwartość i chociaż odrobina optymizmu. Lubię dzieci. Do życia podchodzę jako do drogi rozwoju (co czyni życiową przygodę ciekawszą ☺).

Kontakt: Ju390@o2.pl

RYSOWNICY
POLSCY

SPOSTRZEŻENIA

- * Wcześniej przy spotkaniu znajomych zdejmowano kapelusz. Dziś wyjmują z ucha słuchawkę, a w znak szczególnego szacunku dwie...
- * Najtrudniejszą rzeczą związaną z wizytą gości jest powiedzenie „wybaczcie bałagan”, chociaż wiesz, że mieszkanie nie było tak wysprzątane od tygodni.
- * Garderoba dla kobiety to lekarstwo, a na zdrowiu nie wolno oszczędzać!

Czy wiesz, że:

- ✓ Na całym świecie ludzie zużywają milion plastikowych butelek na minutę.
- ✓ Pierwszy strajk w historii USA odbył się w Jamestown w 1619 roku. Był to strajk polskich rzemieślników.
- ✓ Serce bije około 108 tysięcy razy na dobę. W stanie spoczynku przepompowuje 8600 litrów krwi w ciągu 24 godzin.

MYŚLI WIELKICH I SPOSPOLICIAŁYCH

Różnorodność zdań o dziele sztuki dowodzi, że dzieło sztuki jest nowe, skomplikowane i zdolne do życia.

Oskar WILDE

Ze wszystkich zwierząt jeden człowiek umie się śmiać, choć on właśnie ma najmniej powodów do tego.

Marian Eile (redaktor „Przekroju”)

HOTEL MARRIOT

Pięciogwiazdkowy hotel Marriott uruchomiony w roku 1989 położony jest w samym sercu Warszawy, przy alejach Jerozolimskich. Liczy 140 metrów, 42 kondygnacje naziemne i 2 podziemne. Posiada w sumie 523 pokoje - w tym 95 luksusowych apartamentów, 16 sal konferencyjnych. Budynek jest połączony przejściem podziemnym z dworcem PKP Warszawa Centralna. Na ostatnim piętrze hotelu mieści się apartament prezydencki, w którym niedawno spędził noc prezydent USA Donald Trump.

Do banku w Szwajcarii wchodzi klient z walizką i ściszym głosem mówi do bankiera:

- Chciałbym wpłacić pieniądze, w tej walizce jest całe cztery miliony euro. Na to bankier uśmiechnięty:
- Proszę nie ściszać głosu, bieda to żaden wstyd.

Na lekcji geografii:

- Województwo podkarpackie graniczy ze Słowacją od południa - mówi nauczycielka.
- A przed południem z kim graniczyło? - dopytuje się Jasio.

Fakir wracając od lekarza spotyka dyrektora cyrku.
- I co powiedział panu lekarz?

- Mam jakąś chorobę żołądka, od dziś muszę przestrzegać diety. Wolno mi łykać tylko tłuczone szkło. Ale o gwoździach i szablach przez najbliższy miesiąc nie może być mowy!

- Dzień dobry sąsiadko, czy pani słyszała ostatnią wiadomość o Kowalskich?

- Nie, nie słyszałam...
- A ja słyszałam, że pani już słyszała.

- Pani syn nie powinien chodzić na lekcje gry na skrzypcach. On nie ma za grosz słuchu - mówi nauczycielka.

Na to mama:
- On nie ma słuchać, on ma grać!

- Jasiu, czy to prawda, że Twój dziadek stracił język podczas wojny?

- Prawda.
- A jak to się stało?
- Nie wiem, dziadek nigdy nam o tym nie opowiadał.

Rozmowa kolegów:

- Podobno na występie obrzucono cię pomidorami?
- Niestety.
- Ale słyszałem, że były też oklaski?
- Tak, przy trafieniach.

MITOLOGIZMY

„PANICZNY STRACH” - panika, nagły napad leku, przerażenia; wielki, nieopanowany strach; ogromne przerażenie.

Powiedzenie to wywodzi się z mitologii starożytnych Greków i jest związane z imieniem Od imienia bożka pastwisk Pana. Był to niezwykle oryginalny, jedna z osobliwości orszaku boga wegetacji, kwitnienia i wina, Dionizosa. Był synem Hermesa oraz nimfy rzecznej. Słynął ze swej niezwyklej brzydoty oraz z bardzo kochliwego serca. Przyszedł na świat z kopytami i rogami kozła. Uszy miał długie, kosmate, capią brodę i cały był porośnięty gęstą sierścią. Pan wzbudzał popłoch wśród nimf swoim przeraźliwym wyglądem i przenikliwymi okrzykami, jakie wydawał, pojawiając się nagle wśród odpoczywających na leśnych polanach dziewcząt. Uciekały wtedy we wszystkie strony, przestraszone i zdezorientowane. Ich przerażenie zaczęło z czasem nazywać panicznym (bo powodowanym przez Pana) strachem. W średniowieczu jego postać miała dać początek wyobrażeniom diabłów.

„Pan i Syrynga” - Peter Paul Rubens

Legenda mówi o pięknej nimfie Syrinks, którą Pan zapragnął posiadać. Uciekając przed nim, w ostatniej chwili zamieniła się w trzcinę. Pan zerwał trzciny i zrobił z nich instrument, składający się z rzędu złączonych razem piszczałek i nazwał go syryngą - znany dziś, jako „Fletnia Pana”.

- ❖ Słońce deszcz, czy zawierucha, liczy się pogoda ducha!
- ❖ Młodym potrzeba jest przestrzeń, starym czas.
- ❖ W pytaniach, na które nie ma odpowiedzi, kryje się zawsze jakaś nadzieja.

KUCHNIA POLSKA

Kompot z suszu

Przygotowanie

Pokrojone suszone owoce (jabłka, gruszki, śliwki, morele) umyć, włożyć do dużego garnka, zalać wodą i pomościć przez około pół godziny. Razem z owocami można też włożyć laskę cynamonu, goździki, anyż i sparzoną skórkę z pomarańczy.

Całość zagotować na małym ogniu, dodać cukier. Gotować na małym ogniu przez ok. 10 minut aż owoce zmiękną, ale nie będą się jeszcze rozpadać. Jabłko pokroić w ósemki i dodać pod koniec gotowania. Doprawić sokiem z cytryny. Gotowy kompot odstawić na ok. 2 - 3 godziny. Później można przelać do dzbanków dodając do środka trochę owoców. Resztę owoców można podać na półmiskach w porze podwieczorku.

SMACZNEGO!

